הלכה · משנה תורה · מפרשים · שער המלך · ספר קניין

שער המלך על משנה תורה, הלכות שלוחין ושותפין

רבי יצחק נוניס בילמונטי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

שער המלך על משנה תורה, הלכות שלוחין ושותפין

רבי יצחק נוניס בילמונטי

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/שער-המלך-על-משנה-תורה-הלכות-שלוחין-ושותפין/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ג 4
הלכה ז 4

פרק א

הלכה ג

נתן מעות לשלוחו כו'. עיין בהשגת הראב"ד ובמ"ש פי"ג מהלכות מכירה הלכה ט':

הלכה ז

השולח מעות כו' אפי' היו השלוחים שנים כו'. עיין בהר"ן פ' הא"מ שתמה על רבינו שכ' דשבועת המלוה שבועת היסת היא שהרי שבועת המלוה כשבועת הפועל ושתיהן שבוע' המשנה בנק"ח כו' יע"ש ומרן בכ"מ כתב שגרסא משובשת נזדמנה לו ובנוסחא מדוייקת כתוב בפירוש וב"ח או הפועל נשבע שבועת התורה ע"ש והרב גד"ת ז"ל דקל"ב ע"ב תמה על הר"ן ז"ל וז"ל ואני תמיה מה מקום יש לקיים גירסא זו שהרי רבינו ז"ל גופיה כתב בפ"א מהלכות טוען כל המחוייב שבועת היסת אם רצה להפך השבוע' על התובע הרי התובע נשבע היסת ונוטל ואין לך מי שנשבע היסת ונוטל אלא זה שנהפך עליו שבועת היסת ע"כ הרי כללא כייל לן דליכא שום שבועת היסת בנוטלין אלא בענין היפוך עכ"ד יע"ש ואני תמיה עליו כי קו' זו לא על הר"ן תלונתו אלא על מוהר"י ן' מיגאש ז"ל שהרי ה"ה בפ"א מה' הנז' כתב על דברי רבינו וז"ל ומ"ש רבינו ואין לך מי שנשבע היסת כו' אלא זה הוא כדברי רבו הר"י ן' מיגאש ז"ל עיי"ש ומדברי מוהר"י ן' מיגאש שהביא בע"הת שם מבואר שדעתו ז"ל דהמלוה נשבע שבועת היסת וכדעת רבינו שכתב הר"ן וכן ראיתי להש"ך ז"ל סי' קנ"א ס"ק מ"ה שנרגש מזה וכת' שלדעת הר"י ן' מיגאש צריך לשלם תחילה להמלוה ואח"כ ישבע היסת דאין לך נשבע היסת ונוטל אלא שבועה המתהפכת כמו שכתב הר"י ן' מיגאש ז"ל ואם כן כיון שלדעת הר"י ן' מיגאש ז"ל צריך לומר דמ"ש בגמרא ומשתבע מלוה דלא שקיל ליה ופרע ליה למלוה לאו דוקא אלא צריך לשלם לו תחיל' ואחר כך ישבע היסת אף אנו נאמר דמ"ש רבינו ב"ח או הפועל נשבע וישלם לישנ' דגמ' נקט ולעול' דצריך לשלם לו תחיל' ומ"מ הנך רואה שדברי הש"ך ז"ל דחוקים דכל כי האי הו"ל לפרש להר"י ן' מיגאש ז"ל כיון דלישנא דתלמודא משמע דנשבע תחילה והדר שקיל וכן משמע נמי מלשון הר"י ן' מיגאש ז"ל שהביא הבע"הת שם ולכן נ"ל דל"ק דמ"ש הר"י מיגאש ורבינו ז"ל דאין לך מי שנשבע שבועת היסת ונוטל אלא זה שנהפך עליו לא כתבו כן אלא דוקא במי שמחויב לישבע מדינא וכההיא דמי שנהפך עליו השבועה אהא הוא דכתבו דלא מצינו משנתחייב שבועת היסת מדין הגמור ונוטל אלא זו בלבד (שפח) אמנם הכא גבי שבועת מלוה דמדינא אפילו שבועת היסת לא בעי משום דהו"ל כאומר מנה לי בידך והלה אומר איני יודע אם פרעתיך שמבואר

בפ"א מה' טוען ונטען שכל כיוצא בזה נוטל הלה כו' בלא שבועה אלא משום שבע"ה מפסיד כדי להפיס דעתו אמרו שישבעו כמ"ש ה"ה בפ' ט"ז מה' מו"ל דין ה' והילכך בשבועת היסת גרידא סגי שהרי מפיס דעתו בכך כנ"ל:

מעשה חושב (**שפח**) אמנם הכא גבי שבועת מלוה דמדינא אפילו שבועת היסת לא בעי כו' והלכך בשבועת היסת גרידא סגי שהרי מפיס דעתו בכך. יש לפקפק בזה דהא אדרבה מדאורי' אפילו בשבועה אינו נוטל דכיון דאיכא עדים א"כ הרי לדינא דאורייתא הלוה פטור אלא דלבתר דתקינו רבנן היסת לאו עדות נינהו אמנם צ"ל דכיון דמדרבנן צריכים שבועה א"כ תו פסולים הם לעדות מדאורייתא והלוה הו"ל כאומר איני יודע אם פרעתיך ועי' מה שכתבתי לעיל בהלכות אישות על הגליון. ואע"ג דמאי דשכיר נשבע לבעה"ב היא שבועה חמורה בנק"ח אע"פ שאינה אלא להפיס דעתי' של בעה"ב מ"מ י"ל דהתם שאני שאין בעה"ב מתפייס אלא בשבועה חמורה משום שהוא טוען ברי שכבר נתן לו שכירותו ואע"ג דאנו תולין דמשום טרדותיו הוא אומר כן ובאמת לא נתן לו מ"מ כיון דהוא טוען ברי אינו מפויס אלא ע"י שבועה חמורה משא"כ בנ"ד דאע"פ שהלוה העני הזה מפסיד מ"מ כיון שאינו טוען ברי הוא מפויס נמי בהיסת אלא דלא ידעתי מה בין מלוה לפועל ודוק: